2-24113515-09-2-08102024
Dosarul nr.2-862/24

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

17 aprilie 2025 or. Sângerei

Judecătoria Bălți (sediul Sângerei)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Malcoci Iurie
Grefier Andriuță Felicia
Cu participarea:
Reclamantelor Școlnic Galina și Școlnic Elena
Reprezentantul reclamantelor, avocatul Polivenco Victor
Pârâților Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina
Reprezentantul pârâților, avocatul Bazatin Andrei

a examinat în ședință de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Școlnic Galina și Școlnic Elena împotriva lui Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

a c o n s t a t a t :

La data de 08 octombrie 2024 reclamantele Școlnic Galina și Școlnic Elena, prin intermediul reprezentantului său- avocatul Polivenco Victor, a depus cerere de chemare în judecată împotriva pîrîtelor Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

În motivarea acțiunii, reclamantele au invocat că, la data de 27.06.2020 a fost înregistrat decesul lui ***** cu ultimul domiciliu în s. ***** r-ul *****. Până la deces ***** era în relații de căsătorie cu Școlnic Galina. Reclamanta Școlnic Elena este nora defunctului fiind căsătorită cu fiul acestuia Școlnic Pavel.

Imediat după înregistrarea decesului şi înmormântarea defunctului *****, surorile acestuia Tatiana Pirogan, Valentina Buga, Nina Cibotaru au adus învinuiri grave reclamantelor privind tăinuirea circumstanțelor reale ale decesului fratelui *****, care potrivit acestora ar fi fost omorit de către persoane neidentificate, datele cărora însă le sunt cunoscute lui Școlnic Galina și Școlnic Elena care intenționat tăinuiesc modul şi mijloacele în care a fost comisă infracțiunea precum și persoanele vinovate de moartea lui *****.

Acuzațiile menționate erau răspindite în localitatea unde reclamantele își au domiciliu, prin discuțiile cu consătenii şi localnicii inclusiv cu vecinii lui Şcolnic Elena şi Şcolnic Galina. În cadrul discuțiilor purtate, pârâtele aduceau învinuiri grave reclamantelor precum că ar tăinui

omorul lui ***** care ar fi fost lovit de către cineva în regiunea capului, leziuni corporale cauzate fiind incompatibile cu viața, în urma căruia ar fi survenit decesul acestuia.

Pârâtele au răspîndit în localitatea unde Școlnic Elena și Școlnic Galina au domiciliu informația privind complicitatea acestora la comiterea infracțiunii prin tăinuirea mijloacelor cu care ar fi fost comisă infracțiunea precum şi favorizarea infractorilor care au aplicat loviturile lui ***** în urma căruia ar fi survenit decesul acestuia.

La data de 19.08.2022 de către Cibotaru Nina a fost depusă plingere penală privind verificarea cauzei și condițiile în care a survenit decesul fratelui său ***** care ar fi avut o pălitură în regiunca capului pe partea dreaptă și o lovitură în regiunea piciorului.

Inspectoratul de Poliție Sângerei a dispus verificarea circumstanțelor de fapt relatate de către Cibotaru Nina în cadrul materialului înregistrat cu nr. 20222203938, fiind emisă încheierea din 12.09.2022 privind temeiului pornirii urmării penale pe faptul decesului lui ***** din lipsa componenţei de infracțiune sau contravenția la examinarea circumstanţelor survenirii acestuia.

Astfel organul de urmărire penală a stabilit lipsa temeiurilor de a fi pornit urmărire penală privind atragerea la răspundere penală a persoanelor care se fac vinovate în comiterea omorului lui *****, or, în urma audierii martorilor s-a constatat că pe corpul lui ***** nu erau semne vizibile de maltratare care ar pute duce la decesul persoanei. Totodată potrivit declaraților martorilor audiati, ***** nu avea careva conflicte cu soția Școlnic Galina, nora Școlnic Elena sau alte persoane ce ar putea servi temei de răzbunarea sau maltratare a acestuia.

La data de 14.09.2022 de către Inspectoratul de Poliție Sângerei a fost expediat în adresa pârâtei informatia privind examinarea plingerii sale cu privire la decesul fratelui său *****, fiind informată Cibotaru Nina despre cauza decesului acestuia, ne find pornită urmărirea penală din lipsa temeiurilor în acest sens.

La data de 22.08.2024 pe pagina web „Youtube”, profilul utilizatorului @prodanadrian a fost publicat înregistrarea video cu denumirea „Cumnata ascunde că fratele a fost omorât. Îl vom dezgropa ca să aflăm adevărul” https://www.youtube.com/watch?v=EMAycDA5CJk&t=2s în care sunt înregistrate declarațiile lui Tatiana Pirogan, Valentina Buga și Nina Cibotaru asupra decesului fratelui său ***** survenit la 27.06.2020 fiind aduse învinuiri față de Școlnic Galina şi Şcolnic Elena despre complicitatea la comiterea omorului lui ***** şi chiar învinuirea comiterii acestuia prin tîrîrea cu automobilul condus de către Școlnic Elena.

Prima în înregistrarea video face declarații defăimătoare pârâta Tatiana Pirogan care în intervalul minutelor 4:37 6:35 Tatiana Pirogan acuză reclamantele despre inventarea mai multor versiuni despre decesul lui ***** şi comunicarea rudelor minciunile inventate, declarînd că la locul decesului nu erau careva pietre dar era țărnă curată și cumnata cu nora au relatat mai multe versiuni cu privire la decesul lui ***** care se contrazic între ele.

Tot Tatiana Pirogan în cadrul înregistrării video la minute 10:10-10:55 declară cu certitudine că decesul lui ***** a survenit în urma unei lovituri și Școlnic Galina cu Școlnic Elena evită discuțiile cu acestea referitor la circumstanțele în care a survenit decesul menționînd că toate circumstanțele ascunse de acestea se vor descoperi oricum.

Prin aceeaşi înregistrare video începînd cu minuta 11:04 pîrîta declară că Școlnic Elena care este nora lui ***** la fel ascunde adevărul şi trebuie să îl spune să cunoască toți de ce a decedat fratele său şi totodată a menționat că anterior soțul lui Școlnic Elena-Școlnic Pavel, fiul defunctului *****, a amăgit pe soțul lui Tatiana Pirogan de bani prin neachitarea salariului pentru munca prestată în străinătate, bani ce nu au fost achitat pînă la în ziua de azi.

Ulterior, începând cu minuta 12:48 pîrîta aduce acuzări către Școlnic Galina că ultima, în momentul cînd la locul decesului a venit vecina Școlnic Victoria care are studii medicale,

reclamanta intenționat îl ţinea în braţe pe ***** cu partea dreaptă a feței lipite de corpul său pentru a nu fi vizibilă partea feței a lui ***** acolo unde sunt urme de la lovitură, faptă făcută intenționat cu scopul de a ascunde urmele maltratărilor aplicate acestuia să nu fie observate de către vecina Școlnic Victoria.

Începînd cu minuta 13:05 din înregistrarea video sunt aduse acuzări către Școlnic Elena care intentionat a amplasat sicriul lui cu corpul neînsufleţit al lui ***** cu partea dreaptă la perete pentru a nu se observa urmele de la lovituri şi a refuzat reamplasarea acestuia în altă parte cu scop de a ascunde urmele comiterii unei infracțiuni.

Tot Tatiana Pirogan la minuta 14:10 declară că cauza decesului fratelui său ***** este alta decît ce comunicată de Școlnic Galina și Școlnic Elena şi ultimele intenționat au organizat funeraliile acestuia pentru a ascunde adevărul despre ce s-a întîmplat cu fratele acestora, care de fapt a fost lovit de către cineva.

Aceeaşi înregistrare video publicată la data de 22.08.2024 conține și declarațiile pîrîtei Valentina Buga care începînd cu minuta 17:27 acuză reclamantele Școlnic Galina şi Şcolnic Elena de complicitate la comiterea infracțiunii și tăinuirea mijloacelor, urmelor şi a persoanelor care ar fi aplicat loviturile ce au cauzat decesul lui *****.

Astfel în minutul 19:10 pîrîta declară că Școlnic Galina a refuzat intenționat să fie însoțită la morgă de către soțul lui Tatiana Pirogan, invocînd că cu ea merge finul său, ulterior organizând autopsia lui ***** în zi de odihnă al instituției medicale fiind chemat medicul specializat, fără a aştepta pînă în ziua de luni 29.06.2020 ca fiind zi lucrativă, avînd scopul de a nu fi observate presupusele urme ale loviturile aplicate lui *****. Ulterior pînă la minuta 25:56 pîrîta declară că ***** de fapt nu a decedat în brațele soției sale Școlnic Galina dar potrivit totalitatea circumstanțelor pe care le-a observat ea, acesta ar fi decedat din alte motive și anume în urma unui conflict cu aplicarea violenței fizice, circumstanțe care le cunoaște doar Școlnic Galina care face relatări contradictorii cu privire la decesul lui *****.

Între minutele 28:01 - 30:35 pîrîta declară că în locul unde a decedat ***** nu erau careva pietre sau materiale de construcție, dar era țărnă curată fără careva obiecte ascuțite de care ar fi putut să se lovească *****, și ulterior a organizat funeraliile şi transportarea corpului neînsufleţit al lui ***** în aşa mod încît să nu fie observate vătămările corporale cauzate în urma unui conflict fără a se aştepta la urmări, fratele fiind lovit de cineva de la care ar fi fost cauzate durerile de cap și în rezultat survenind decesul acestuia.

Tot în înregistrarea video menționată, începînd cu minutul 34:37 se conține relatări defăimătoare ale pîrîtei Nina Cibotaru care la fel aduce acuzații similare către Școlnic Galina și Școlnic Elena cu privire la tăinuirea circumstanțelor de fapt ce în realitate au dus la decesul lui *****, care a decedat de la loviturile primite în urma uni conflict.

În minuta 42:29 pîrîta declară că Școlnic Elena pentru a ascunde faptele reale ce au dus la decesul lui ***** a minţit medicul de familie solicitind eliberarea actelor confirmative a decesului.

Ulterior în minuta 46:10 pîrîta Nina Cibotaru relatează că are probe certe că ***** a decedat de la lovituri la cap și după comportamentul lui Școlnic Galina se observă cert că ea amăgește cînd spune despre decesul lui ***** şi ascunde faptele reale ce s-au întîmplat, face relatări despre deces care se contrazic între ele și adevărul este ascuns de către Școlnic Galina împreună cu Școlnic Elena şi familia acestora. Tot Nina Cibotaru a relatat în minutul 49:57 că a fost asigurată de către angajatul Inspectoratului de Poliție ***** pe nume Efim Hasnaş care a confirmat că de fapt ***** a fost lovit și vătămările corporale din poza prezentată pot fi doar în urma unei lovituri aplicate intenționat de către cineva.

În minutul 58:40 Nina Cibotaru a relatat că atunci la fratele său a avut loc o violență în familie în cadrul căruia s-au aplicat lovituri asupra lui ***** care se confirmă prin pozele care le deține, care putea să apară de la o ceartă simplă, dar și este posibil că acesta să fi fost împins sau să fie tîrît cu maşina de către nora care are permis de conducere și este sofer. Pe pozele se vede zgîrîeturi care au apărut în urma tîrîiturilor. Pe tot parcursul dialogului lui Nina Cibotaru cu intervievatorul, aceasta relatează că Școlnic Galina și familia acesteia trebuie să spună adevărul despre decesul fratelui ***** care a decedat de la lovituri aplicate de cineva, și doar atunci ea se va opri și le va ierta. Fratele său a fost ucis în bătăi și omorul dat se observă liber.

Menționează că Scolnic Galina este angajată în cîmpul muncii fiind în functia de invățător la clasele primare, activînd în cadrul Liceului teoretic „Ion Creangă” din s. ***** r-ul Sângerei, fiind angajată la data de 15.08.1983 în cadrul scolii generale din s ***** și activează în această funcție pînă la moment, deja în cadrul LT „Ion Creangă”.

Suplimentar menționează că reclamanta Școlnic Elena la momentul publicării înregistrării video deține funcția electivă de consilier în consiliul sătesc ***** în urma alegerilor locale generale din 05.11.2023 liste aprobate prin hotărîrea Consiliul electoral de circumscripție ***** nr. 23 din 14.11.2023.

Conform art. 7 alin. (1) (2) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. (2) Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație.

Potivit alin. (4) din acelaşi articol Persoana lezată prin răspîndirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii:a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informație.

Confrom art. 10 alin. (1) din aceeaşi Lege Orice persoană are dreptul la respectul vieții private şi de familie.

Conform art. 12 alin. (1) (4) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 (1) Orice persoană acuzată de săvîrşirea unei infracțiuni sau contravenţii este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă. (4) Persoanele care nu reprezintă autorităţile publice și nu pot influenţa în niciun fel derularea procesului intentat, inclusiv mass-media, au dreptul să-şi exprime opinia privind vinovăţia unei persoane cu condiția ca: a) din contextul exprimării să reiasă clar că pînă la momentul dat nu există o hotărîre judecătorească irevocabilă de condamnare a persoanei respective;b) din contextul exprimării să reiasă clar că este vorba de opinii, și nu de fapte confirmate; c) faptele pe care se bazează comentariile privind vinovăția unei persoane și calitatea procesuală a acesteia să fie expuse cu precizie.

Invocă caracterul fals al relatărilor expuse în înregistrarea video efectuată la cererea pîrîtelor Tatiana Pirogan, Valentina Buga, Nina Cibotaru care nu se bazează pe substrat factologic suficient pentru a permite reținerea ca fiind corecte şi veridice circumstanțele de fapt expuse de către acestea.

Menționea că relatările defăimătoare făcute de pîrîte în privința reclamantelor au început la scurt timp după decesul lui ***** şi se manifestau prin discuții purtate cu locuitorii s. ***** r-ul ***** localitatea în care locuiesc și activează reclamantele fiind învinuite de comiterea

faptelor penale de favorizare și complicitatea la uciderea lui ***** prin tăinuirea mijloacelor și persoanelor care au comis fapta de omor.

În acest context Școlnic Galina și Școlnic Elena de fiecare dată cînd erau văzute de către cineva dintre pîrîte, erau certate și numite cu cuvinte necenzurate fiind învinuite de favorizarea infracțiunii de omor al lui ***** și chiar comiterea omorului prin tîrîrea acestuia cu automobilul condus de Școlnic Elena.

În urma acestor învinuiri nejustificate și false reclamantele au fost nevoite să își schimbe modul de viață prin evitarea contactului cu pîrîtele atît telefonic cît și vizual, or, ultimele insistau în continuare că anume Școlnic Elena cu Școlnic Galina cunosc realitatea faptelor ce au avut loc în urma cărora a decedat *****, moartea survenind în urma a careva conflicte însoțite cu violența fizică și nu acceptau sub nici o formă explicațiile reclamantelor.

Pîrîta Cibotaru Nina în minutul nr. 58:40 din înregistrarea video a relatat că ***** ar putea fi decedat și în urma tîrîrei acestuia cu automobilul condus de Școlnic Elena care este o bucățică de șofer, informație care nu corespunde realității or potrivit permisului de conducere nr. 215602163 pe numele lui Școlnic Elena se atestă eliberarea acestuia la data de 21.04.2021 însă decesul lui ***** a survenit la 27.06.2020, fapt ce atestă caracterul absolut fals al relatărilor răspîndite.

Suplimentar, circumstanțele decesului lui ***** au fost verificate de organele competente care prin Încheierea IP ***** din 12.09.2022 au constat lipsa temeiurilor de pornire a urmăririi penale în acest sens. Poliția a audiat mai multe persoane care cunosc circumstanțele de fapte ce sau petrecut cu ***** pînă la decesul acestuia din 27.06.2020 și s-a stabilit că în ziua decesului la ***** dimineața devreme a fost văzută ambulanța la poarta ogrăzii unde acesta locuia, ulterior după plecarea acesteia peste 15 minute a fost auzită soția acestuia Școlnic Elena care striga prenumele lui Boris care stătea jos pe niște pietre și nu avea careva semne de moarte violentă (martorul Cebanu Nicolai, Sancu Mihail).

Organul de urmărire penală a mai stabilit că pînă la deces, ***** la data de 26.06.2020 a fost la muncă sezonieră pe terenurile agricole, dar se simțea rău, îl durea capul, avea amețeli însă nu dorea să cheme ambulanța pentru a nu fi internat în spital cu diagnosticul Covid. Ulterior în aceeași zi seara în ograda lui ***** au fost observate Școlnic Elena și Școlnic Galina însă ***** era în casă deoarece se simțea rău, avea tensiunea ridicată. Dimineața la ora 05:30 ***** încă se simțea rău, a refuzat să meargă la prășit la terenul agricol deoarece toată noaptea s-a simțit rău, ulterior a fost aflat că Boris a decedat și era căzut jos în spatele casei pe niște pietre, bloc de fortan pregătite pentru amenajarea trotuarului (martorii Dobrenco Constantin, Banaru Mihail).

Constatările organului de urmărire penală denotă decesul lui ***** în urma agravării stării de sănătate în lipsa unor maltratări sau lovituri intenționate așa cum relatează pîrîtele, fapt despre care acestea au fost informate nemijlocit de către Inspectoratul de Poliție Sângerei.

Suplimentar, este falsă și relatarea Tatianei Pirogan precum că la venirea veciniei Școlnic Victoria care este lucrător medical, reclamanta Școlnic Galina îl ținea în brațe pe ***** intenționat amplasînd partea dreaptă a feței acestuia spre corpul său pentru a ascunde vătămările corporale aplicate vizibile. Relatarea dată este falsă deoarece în cadrul verificărilor circumstanțelor decesului lui ***** organul de urmărire penală a audiat cet. Școlnic Victoria care a declarat că la data de 27.06.2020 de dimineața am auzit strigătele lui Școlnic Galina care striga numele soțului său ***** și după voce am înțeles că plingea. La un moment dat am văzut-o pe nora lui Școlnic Elena care a fugit la poarta vecinului Ceban Nicolai dar m-a văzut pe mine și mi-a comunicat că socrului său a căzut jos și are nevoie de ajutor să îl ridice. A mai spus că toată noaptea ia fost rău și că a avut tensiune. Atunci ea a luat tonometrul de măsurat tensiunea și

a plecat la ei. Acolo Boris era căzut jos pe bucăți de fortan care erau pregătite pentru trotuar, lingă el era soția sa și ținea capul pe brațe și striga Boris ce-i cu tine. Ea a verificat pulsul și a înțeleles că este decedat. A adaugat că la frunte avea semn de zgîrietură deoarece a căzut jos.

Prin urmare, deşi pîrîtele au fost informate despre constatările organului de urmărire penale în cadrul investigației făcute la plîngere lui Nina Cibotaru, totuşi continuă să relateze informații care se adeveresc a fi absolut false.

Se invocă caracterul defăimător al relatărilor pîrîtelor făcute în privința lui Școlnic Elena și Școlnic Galina privind ascunderea realității cauzei decesului lui ***** şi favorizare persoanelor care au cauzat vătămările corporale ce au dus la decesul acestuia, relatări care încălcă legile și normele de conviețuire (normele morale), și astfel fac ca reclamantele să fie condamnate moral de opinia publică.

Relatările răspîndite de pîrîte în perioada iunie 2020 - 22.08.2024 duc la crearea unei opinii publice a localnicilor din s. ***** r-ul *****, a colegilor de la locul de muncă al reclamantei Școlnic Galina din cadrul Liceului Teoretic „Ion Creangă” precum și de la locul de muncă al lui Școlnic Elena din cadrul Consiliului sătesc *****, care își creează opinia greşită despre personalitatea acestora avînd ca temei relatările false făcute de către Tatiana Pirogan, Valentina Buga, Nina Cibotaru inclus prin mijloace mass-media, opinia care duce la o condamnare civică în societate pentru omorul şi favorizarea omorului lui *****, faptă care în realitatea nu a fost comisă şi careva acte de favorizarea a infracțiunii nu au existat.

Condamnarea civică invocată creează suferințe morale majore pentru reclamantele care sunt nevoite a se explica și a aduce argumente societății pentru aşi restabili onorarea şi demnitatea lezată prin relatările false.

Informație relatată de către pîrîte permite identificarea persoanelor despre care se vorbeşte astfel încît cei care vizionează înregistrarea video publicată la cererea pîrîtelor au posibilitatea a de percepe cine și în raport cu cine ar fi comis faptele penale descrise de către acestea.

Astfel în cadrul relatărilor înregistrate și în cadrul discuțiilor purtate cu localnicii din s. ***** r-ul Sîngeri, pîrîtele au rostit de mai multe ori prenumele reclamantei Școlnic Galina, prenumele defunctului *****, au rostit prenumele fiului acestora Școlnic Pavel, precum și au concretizate gradul de rudenie al reclamantei Școlnic Elena cu defunctul *****.

Informația relatată de pîrîte permite identificare cu ușurință a persoanelor care au comis fapta penală de favorizare a infracțiunii, au comis fapta penală de cauzarea vătămărilor corporale prin tîrîrea cu automobilul s-au au favorizat omorul lui ***** comise de către alte persoane a căror identitate este intenționat ascunsă de către reclamante.

Menționează că reclamantele sunt angajate în cîmpul muncii în localitatea ***** şi au mulți colegi care similar sunt domiciliați în aceeaşi localitate fapt ce permite identificarea cu ușurință a persoanelor despre care se vorbeşte şi relatarea către alte persoane, fără intenție de defăima, a informației absolut false preluat de la Tatiana Pirogan, Valentina Buga, Nina Cibotaru.

Școlnic Galina este angajată în funcția de învățătoare a claselor primare, învață copii a căror părinți sunt domiciliați în aceeaşi localitatea unde au fost răspîndite relatările false prin urmare se constată cu certitudine că prin acestea este lezată reputația profesională a acesteia precum şi reputația profesională a reclamantei Școlnic Elena care similiar activează în s. ***** r-ul ***** avînd funcție electivă.

Susține reprezentantul reclamantelor, că prin informația defăimătoare relatată de către Tatiana Pirogan, Valentina Buga, Nina Cibotaru pe parcursul perioadei iunie 2020 22.08.2024 a

fost cauzat prejudiciu moral reclamantelor Școlnic Galina, Școlnic Elena care în această perioadă au fost nevoite a face explicații colegilor şi altor persoane cu care au comunicat pe marginea relatărilor false făcute de pîrîte, pentru aşi restabili onoarea, demnitatea și reputația profesională a acestora lezată în urma defăimărilor răspîndite.

Susțin reclamantele că, prin acțiunile pîrîtelor a fost cauzat prejudiciu moral materializat prin suferințe, retrăieli şi simțul ruşinii la care au fost supuse fiind învinuite de uciderea unei rude foarte apropiate prin metode extrem de violente - tîrîrea cu automobilul, relatări care au jignit atît personalitatea reclamantei cît şi memoria defunctului ***** fără a exista un substrat factologic în acest sens.

Prejudiciul moral cauzat a fost evaluat de reclamante în cuantum de a cîte 15 000 lei pentru fiecare dintre reclamante, sumă ce se solicită a fi încasată din contul pîrîtelor în mod solidar în beneficiul lui Școlnic Galina şi în beneficiul lui Școlnic Elena.

Invocâ respectarea procedurii prealabile fiind expediate în acest sens cereri recepționate de către acestea la data de 10.09.2024, care însă nu a dus la soluționare extrajudiciară a litigiului.

Suplimentar solicită compensarea cheltuielilor de judecată legate de asistența juridică și taxele de stat suportate de reclamante în prezentul proces civil în temeiul art. 91 alin. (1) Cod de procedură civilă potrivit căruia instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Susțin reclamantele că, înregistrarea audio-video reflectă circumstanțe probatorii cu caracter direct potrivit cărora Pirogan Tatiana, Buga Valentina, Cibotaru Nina s-au expus în adresa reclamantelor cu acuzații nefondate şi neconfirmate în niciun mod, care se referă nemijlocit la Școlnic Galina și Școlnic Elena şi care lezează onoarea şi demnitatea acestora. Mai mult decât atât, declarațiile pârâtelor încalcă echilibrul proporţional dintre dreptul la libera exprimare a opiniei și dreptul la respectarea onoarei, considerente care justifică necesitatea exercitării restabilirii dreptului pe cale judiciară.

Astfel, solicită reclamantele Școlnic Galina și Școlnic Elena, constatarea ca fiind defăimătoare relatările făcute de Pirogan Tatiana, Buga Valentina, Cibotaru Nina, în cadrul înregistrării video publicate pe pe pagina web "Youtube", profilul utilizatorului @prodanadrian a fost publicat înregistrarea video cu denumirea "Cumnata ascunde că fratele a fost omorât. Îl vom dezgropa ca să aflăm adevărul" https://www.youtube.com/watch?v=EMAycDA5CJk&t=2s;

Obligarea lui Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina de a publica pe cont propriu, în aceeaşi sursă, textul dezminţirii Noi *Tatiana Piroga, Valentina Buga şi Nina Ciubotaru declarăm că informațiile relatate de noi în cadrul înregistrării video publicată pe canalul de YouTube, Prodan Adrian" la data de 22.08.2024 nu corespund adevărului, Școlnic Galina și Școlnic Elena nu se fac vinovate și nu ascund alte informații despre careva persoane care ar fi cauzat decesul lui ***** care a decedat în urma agravării stării sănătății acestuia.*

Încasarea în mod solidar de la Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina în beneficiul lui Școlnic Galina suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Încasarea în mod solidar de la Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina în beneficiul lui Școlnic Elena suma de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Incasarea în mod solidar de la Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina în beneficiul lui Școlnic Galina, Școlnic Elena chetuielile de judecată suportate în legătură cu examinarea acestui proces.

Cererea de chemare în judecată se temeiază în baza art. 7 alin. (1) (2) (4); art. 10 alin. (1) (4); art. 12 alin. (1) (4); art. 26 alin. (2); art. 29 allin. (1) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare şi art. 91; art. 166-167 Cod de procedură civilă.

Prin încheierea instanței de judecată din 04.02.2025, a fost admis demersul reprezentantului reclamanților avocatul Polivenco Victor, privind atrage în calitate de intervenient accesoriu Prodan Adrian în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Școlnic Galina și Școlnic Elena împotriva lui Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Sa expediat pe adresa electronică office@cinema1.md și pe adresa mun. Chișinău, str. ***** nr. 23/4 încheierea în cauză și copiile de pe cererea de chemare în judecată.

În cadrul ședinței de judecată reclamantele Școlnic Galina și Școlnic Elena, au solicitat admiterea cererii integral.

Reprezentantul reclamantelor avocatul Polivenco Victor a susținut cererea de chemare în judecată integral solicitînd admiterea acesteia.

Pârâtele Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina, au solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemiată.

Reprezentantul pârâților avocatul Bazatin Andrei a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemiată, cu încasarea de la Școlnic Galina și Școlnic Elena în beneficiul pârâților a cheltuielilor de asistență juridică. Prin referința depusă în cadrul examănării cauzei, a invocate că, interviul acordat de pârâte este un exercițiu legitim al dreptului la liberă exprimare, protejat de lege, chiar dacă conținutul este ofensator sau deranjant. Circumstanțele decesului unei persoane sunt de interes public major. Apărarea onoarei și demnității nu poate prevala asupra libertății publicului de a primi informații de interes public. Pârâtele au relatat preocupările lor față de circumstanțele dubioase ale decesului fratelui lor. Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina se bazează pe art. 12 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, care permite exprimarea opiniilor despre vinovăția unei persoane, cu condiția să reiasă clar că este vorba de opinii, nu de fapte confirmate, și ca faptele pe care se bazează comentariile să fie expuse cu precizie.

Susține că, Școlnic Galina și Școlnic Elena trebuie să demonstreze că informațiile răspândite de pârâte sunt false și că există un prejudiciu cauzat. Orice dubiu rezonabil se interpretează în favoarea libertății de exprimare. Legea prevede interpretarea oricărui dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de interes public, judecată de valoare sau existența prejudiciului în favoarea pârâtului (persoanei care și-a exercitat libertatea de exprimare). Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina susțin că au avut dreptul să își exprime îngrijorările cu privire la decesul fratelui lor, că acest subiect este de interes public și că acuzațiile lor sunt opinii bazate pe fapte, nu fapte dovedite. Reclamantele ar trebui să demonstreze falsitatea informațiilor și prejudiciul cauzat, iar orice dubiu se interpretează în favoarea libertății de exprimare a pârâtelor.

Susține reprezentantul pârâților că, interviul a generat un interes public real, dovedit de numărul de vizualizări și comentarii. Orice dubiu privind interesul public trebuie interpretat ca atare. Afirmațiile pârâtelor sunt judecăți de valoare (opinii), nu fapte, bazate pe experiența personală și percepția asupra decesului fratelui. Orice dubiu se interpretează în favoarea statutului de judecată de valoare. Atrage atenția instanței că reclamantele Școlnic Galina este angajată la IPLT „Ion Creangă” în funcția de învățătoare a claselor primare, iar Școlnic Elena este consilieră în consilul sătesc *****. Profesia de învățător și funcția de consilier local fac din reclamante persoane publice, pentru care protecția libertății de exprimare este mai largă.

Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina insistă că au exercitat un drept protejat de lege și jurisprudență, abordând un subiect de interes public, exprimând opinii personale despre un eveniment tragic. Astfel solicită instanței respingerea integrală a cererii reclamantelor, inclusiv a solicitării de compensare a prejudiciului moral, și solicită rambursarea cheltuielilor de asistență juridică.

Intervenient accesoriu Prodan Adrian, fiind citat legal în ședință de judecată nu s-a prezentat, nu a depus cerere de amânare și nu a solicitat examinarea cauzei în lipsă, instanţa considerând posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Examinând materialele cauzei și probele administrate pentru dovedirea celor invocate, ascultând explicațiile participanților la proces și raportându-le per ansamblu la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată consideră necesar de a respinge cererea integral ca una neîntemeiată și pasibilă respingerii în întregime. În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

Conform art. 26 alin. (1) și alin. (2) Codul de procedură civilă, procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

Potrivt art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

În ședința de judecată s-a constatat că, la data de 22.08.2024 pe pagina web „Youtube”, profilul utilizatorului @prodanadrian a fost publicată înregistrarea video cu denumirea „Cumnata ascunde că fratele a fost omorât. Îl vom dezgropa ca să aflăm adevărul ” https://www.youtube.com/watch?v=EMAycDA5CJk&t=2s.

Publicația dată reclamantele Școlnic Galina și Școlnic Elena o consideră pentru sine defaimatoare și una care le lezează onoarea și demnitatea.

Instanța reține că art. 1 alin. (1) a Legii cu privire la libertatea de exprimare, definește scopul de a garanta exercitarea dreptului la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei.

La art. 2 al Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare este specificat, inter alia că termenii şi expresiile utilizate în prezenta lege au următoarele semnificaţii: defăimare – răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei; răspîndire a informaţiei – proces de transmitere a informaţiei către alte persoane (cel puţin către o persoană, exceptînd persoana lezată); informaţie – orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet şi/sau imagine; fapt – eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită; judecată de valoare – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit; interes public –

interes al societăţii (şi nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a ei; persoană publică – persoană care exercită funcţii publice sau o altă persoană care, datorită statutului, poziţiei sociale sau altor circumstanţe, trezeşte interesul public; dezminţire – infirmare a relatărilor defăimătoare cu privire la fapte care nu corespund realităţii.

Ținând cont de pretențiile înaintate de reclamanți în fața instanţei şi circumstanţele elucidate în şedinţele de judecată, instanţa reține prevederile art. 32 alin. (1) şi (2) din Constituţia Republicii Moldova, potrivit căruia oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil, iar libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

În același context, art. 3 alin.(1) al Legii nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare, prevede că orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei.

Pe de altă parte, în art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare se arată că, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

În conformitate cu art. 15 alin. (1), (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare. Acesta este un termen de prescripţie. La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile.

Potrivit art. 16 alin. (1) – (5) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, cererea prealabilă se examinează în termen de 5 zile de către autorul informației şi, după caz, de către persoana juridică ce a răspândit această informație. Dacă se constată că informația la care se referă cererea prealabilă este falsă sau nu se bazează pe un substrat factologic suficient, persoana juridică ce a răspândit informația sau autorul informației satisface cererea prealabilă, fiind obligat să efectueze, după caz, rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea, la cerere, a prejudiciilor cauzate. Rectificarea sau dezmințirea informației, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile, iar dacă informația a fost răspândită de mass media şi publicația sau emisiunea care a răspândit această informație apare mai rar decât o dată la 15 zile, în următorul număr sau emisiune. Plata compensațiilor în temeiul cererii prealabile se efectuează în termen de 15 zile de la data examinării cererii prealabile sau într-un alt termen convenit de părţi. În cazul refuzului de a satisface, integral sau parţial, cererea prealabilă, persoana lezată poate depune cerere de chemare în judecată.

Iar, articolul 17 alin. (1) al Legii citate supra, statuează că, cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă; b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

Astfel, raportând normele legale citate mai sus în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței constatate anterior, instanța de judecată constată că acțiunea reclamanților a fost depusă în instanță cu respectarea procedurii prealabile și cu respectarea termenului de prescripție, din care considerente, instanța de judecată are obligația de a se expune în fond asupra pretențiilor formulate de către reclamantele.

În conformitate cu art. 24 alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pârâtul a răspândit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau; d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat. Aliniatul (2) din același articol prevede că pârâtul trebuie să dovedească următoarele: a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspândirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; d) informaţia răspândită este de interes public. Iar alin. (3) în cazurile ce vizează restrângerea libertăţii de exprimare, refuzul pârâtului de a dezvălui un secret profesional sau sursa de informare nu constituie temei suficient pentru admiterea acţiunii.

În acest context, instanța de judecată reține că, pe pagina web „Youtube”, profilul utilizatorului @prodanadrian a fost publicată înregistrarea video cu denumirea „Cumnata ascunde că fratele a fost omorât”. Îl vom dezgropa ca să aflăm adevărul ” https://www.youtube.com/watch?v=EMAycDA5CJk&t=2s. pârâtele Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Nina Cibotaru, deși au făcut declarații potențial defăimătoare, au acționat din bună-credință, având suspiciuni cu privire la cauza decesului a rudei apropiate și anume fratelui său ***** și nu cu intenția specifică de a prejudicia reclamantele Școlnic Galina și Școlnic Elena. Legătura de rudenie și pierderea suferită pot fi considerate circumstanțe atenuante în acest sens.

În ce privește dreptul la reputație, instanța de judecată are în vedere că acesta face parte din drepturile personalităţii, drepturi ce ocupă poziţia centrală în cadrul drepturilor personale nepatrimoniale aparţinând persoanelor fizice. Totodată, se reţine că graniţa dintre onoare şi reputaţie este destul de greu de stabilit, ele putând fi considerate două faţete ale dreptului la demnitate, onoarea fiind un sentiment complex, determinat de percepţia pe care fiecare persoană o are despre demnitatea sa, în timp ce reputaţia înseamnă felul în care o persoană este apreciată în societate, percepţie ce poate să varieze de la o persoană la alta, cu menţiunea că reputaţia nu este înnăscută, ci este, de cele mai multe ori, dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în viaţa privată sau în cea socială.

Vizualizînd profilul utilizatorului @prodanadrian ” https://www.youtube.com/watch?v=EMAycDA5CJk&t=2s. instanța considera că declarațiile pârâtelor Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina erau simple opinii sau interpretări ale faptelor, nu afirmații factuale concrete și demonstrabile ca fiind false. Exprimarea opiniilor, chiar dacă neplăcute, nu este automat defăimătoare. Tootodată instanța va tine cont de contextul emoțional dificil în care se aflau pârâtele Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina și anume doliu, suspiciuni, etc., care ar fi putut influența modul în care și-au exprimat îngrijorările.

În esență, instanța a echilibrat dreptul la reputație al reclamantelor cu dreptul la libertatea de exprimare al pârâtelor și a luat în considerare circumstanțele specifice ale cazului, inclusiv motivele și intențiile pârâtelor, natura declarațiilor făcute și contextul emoțional în care au fost făcute.

Instanța reține că, reclamantele Școlnic Galina și Școlnic Elena nu a-u administrat probe suficiente în vederea prejudiciul suferit ca urmare a afirmațiilor defăimătoare de exemplu: deteriorarea relațiilor sociale, probleme de sănătate sau pierderi financiare, astfel pretenția privind încasarea prejudiciului moral se respinge ca neîntemiată.

Instanța de judecată ține cont de faptul, că prin prisma art.2 al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, persoanele ”publice” trebuie să accepte ingerințe în viața lor privată în mai mare măsură decît persoanele obișnuite, iar limitele criticii acceptabile sunt mai largi în privința unei persoane publice decît în cazul unei persoane private.

În speță, reclamantele Școlnic Galina este angajată în funcția de învățătoare a claselor primare, Școlnic Elena este consilieră în consilul sătesc *****, adică o persoane publice. Astfel, instanța de judecată găsește cererea, inaintată de reclamantele Școlnic Galina și Școlnic Elena drept una neîntemeiată și pasibilă respingerii.

Articolul 94 din Codul de procedură civilă prevede că, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proportional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Deoarece cererea de chemare în judectaă înaintată de Școlnic Galina și Școlnic Elena împotriva lui Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale cu obligarea pârâților de a publica pe cont propriu, în aceeaşi sursă, textul dezminţirii „Noi *Tatiana Piroga, Valentina Buga şi Nina Ciubotaru declarăm că informațiile relatate de noi în cadrul înregistrării video publicată pe canalul de YouTube, Prodan Adrian" la data de 22.08.2024 nu corespund adevărului, Școlnic Galina și Școlnic Elena nu se fac vinovate și nu ascund alte informații despre careva persoane care ar fi cauzat decesul lui ***** care a decedat în urma agravării stării sănătății acestuia”*, a fost respinsă, se respinge și cerința cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

Totodată, reprezentantul pârâților Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina, avocatul Bazatin Andrei, a solicitat compensarea, din contul reclamantelor Școlnic Galina și Școlnic Elena, în contul pârâților a cheltuielilor de asistență juridică, în sumă de 19401,80 lei, suportate în această cauză civilă (f.d.96).

Potrivit art.96 din Codul de procedură civilă, (1) Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (11) Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Din materialele cauzei rezultă că avocatul Bazatin Andrei a reprezentat interesele pârâților Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina (f.d.43,44,45). Pentru serviciile de asistență juridică a fost achitată suma de 19401,80 (nouăsprezece mii patru sute unu, 80) lei (96). Deoarece cheltuielile menţionate sunt reale, necesare şi rezonabile, iar reclamantele a pierdut procesul, instanța de judecată admite cererea pârâților și compensează pârâților cheltuielilor de asistență juridică din contul reclamantelor.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e :

Cererea de chemare în judecată depusă de Școlnic Galina și Școlnic Elena împotriva lui Pirogan Tatiana, Buga Valentina și Cibotaru Nina privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se încasează în mod solidar de la Școlnic Galina, a.n. *****, IDNP ***** domiciliată rn. Sângerei, sat. ***** și Școlnic Elena, a.n. *****, IDNP ***** domiciliată rn. Sângerei, sat. ***** în beneficiul lui Pirogan Tatiana, a.n. *****, IDNP ***** domiciliată rn. Sângerei, sat. *****, Buga Valentina, a.n. *****, IDNP ***** domiciliată rn. Sângerei, sat. ***** și Cibotaru Nina, a.n. *****, IDNP ***** domiciliată rn. Sângerei, sat. *****, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 19401,80 (nouăsprezece mii patru sute unu,80) lei.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la pronunțare, prin intermediul Judecătoriei Bălți cu sediul în or. Sângerei.

Hotârîrea integrală a fost întocmită la 12.06.2025.

Președintele ședinței,
judecătorul Malcoci Iurie